

ส่งออก พ.ย.19 หดตัวเร่งขึ้นที่ -7.4%YOY จากการปิดซ่อมโรงกลั่นและการส่งออกรถยนต์ที่หดตัวสูง เป็นสำคัญ

23 ธันวาคม 2019

มูลค่าการส่งออกเดือน พ.ย. 2019 หดตัวเร่งขึ้นที่ -7.4%YOY โดยสินค้าหลักที่ทำให้การส่งออกหดตัว ได้แก่ สินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมัน, รถยนต์และส่วนประกอบ และข้าว โดยสินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันหดตัวจากปริมาณการผลิตที่ลดลงตามการปิดซ่อมโรงกลั่นขนาดใหญ่ช่วงปลายปี

ในระยะต่อไป การส่งออกมีแนวโน้มทรงตัว โดยอาจปรับตัวขึ้นได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป สะท้อนจากสินค้าที่ได้รับผลกระทบจากสงครามการค้าเริ่มกลับมาขยายตัวได้ และสัดส่วนสินค้าส่งออกที่หดตัวเริ่มลดลง รวมถึงดัชนี PMI ภาคการผลิตของประเทศคู่ค้าหลักของไทยเริ่มปรับตัวดีขึ้นในเดือนล่าสุด

อีไอซีปรับลดคาดการณ์ส่งออกปี 2019 เป็น -3.3% จากเดิมคาด -2.5% เนื่องจากการปิดซ่อมโรงกลั่นทำให้การส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันลดลงมากกว่าคาด ขณะที่ปี 2020 อีไอซีคงคาดการณ์การส่งออกขยายตัวในระดับต่ำที่ 0.2% โดยแม้จะมีข้อตกลงระยะที่ 1 (phase1) ระหว่างจีนและสหรัฐฯ แต่อัตราภาษีที่แท้จริง (effective tax rate) ที่สหรัฐฯ เก็บจีนยังคงอยู่ในระดับสูง ประกอบกับเศรษฐกิจคู่ค้าสำคัญที่มีแนวโน้มชะลอตัว รวมถึงเงินบาทที่มีแนวโน้มแข็งค่าต่อเนื่อง จึงทำให้คาดว่าารขยายตัวของการส่งออกในปีหน้ายังมีจำกัด

Key points

มูลค่าการส่งออกไทยเดือน พ.ย. 2019 กลับมาหดตัวเร่งขึ้นที่ -7.4%YOY เทียบกับเดือนก่อนหน้าที่หดตัว -4.5%YOY ทั้งนี้ในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2019 มูลค่าการส่งออก (หักมูลค่าการส่งกลับอาวุธในเดือน ก.พ. 2019) หดตัวที่ -3.6%YOY และหากหักทองคำจะหดตัวที่ -5.1%YOY

สินค้าส่งออกสำคัญที่ทำให้มูลค่าส่งออกเดือน พ.ย. หดตัว ได้แก่ สินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมัน, รถยนต์ และส่วนประกอบ และข้าว (รูปที่ 1)

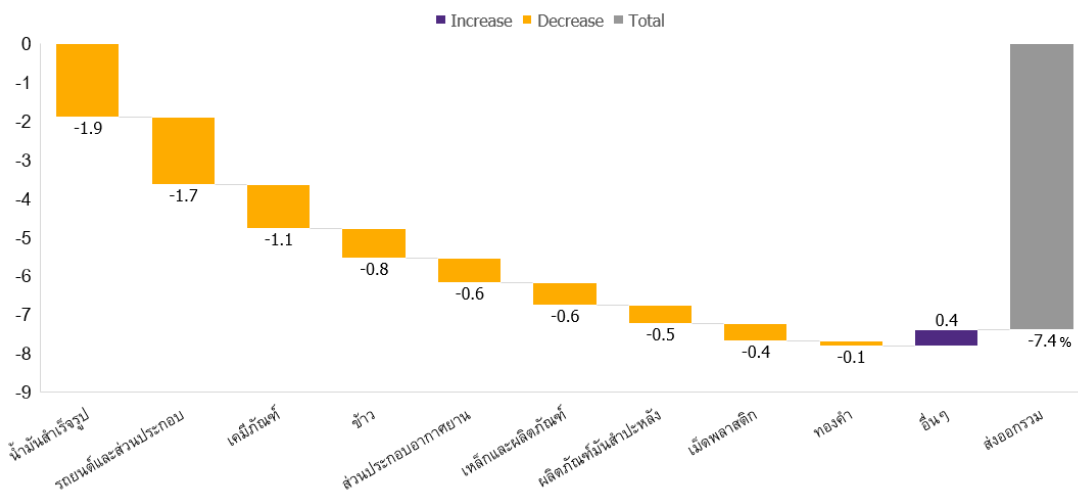
- การส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมัน ซึ่งประกอบไปด้วยเม็ดพลาสติก, เคมีภัณฑ์ และน้ำมันสำเร็จรูปหดตัวตามราคาน้ำมันดิบโลกที่ทรงตัวในระดับต่ำ ประกอบกับการปิดซ่อมโรงกลั่นขนาดใหญ่ในช่วงปลายปีที่ทำให้สินค้าดังกล่าวหดตัวในปริมาณที่เพิ่มขึ้น โดยจากรูปที่ 2 จะเห็นได้ว่าในช่วงเดือน พ.ย. ราคา น้ำมันดิบดูไบมีการปรับตัวดีขึ้น (หดตัวน้อยลง) แต่สินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันกลับมีมูลค่าหดตัวเพิ่มขึ้น สะท้อนว่าปริมาณการส่งออกสินค้าดังกล่าวลดลง ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการปิดซ่อมโรงกลั่นน้ำมันขนาดใหญ่ในช่วงปลายปี โดยในปีนี้อาจเป็นการปิดซ่อมใหญ่เพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำมันให้ได้มาตรฐาน IMO 2020

- รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบหดตัวที่ **-15.6%YOY** โดยมูลค่าการส่งออกรถยนต์และอุปกรณ์ได้รับผลกระทบจากตลาดรถยนต์โลกที่ซบเซาอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่เดือน ก.ย. 2018 เป็นต้นมา โดยสถานการณ์การส่งออกรถยนต์ในปัจจุบันยังไม่ปรับตัวดีขึ้น สะท้อนจากมูลค่าการส่งออกที่ยังอยู่ต่ำกว่าระดับแนวโน้ม ประกอบกับการส่งออกรถยนต์หดตัวสูงถึง **-24.4%YOY** สูงสุดในรอบ 27 เดือน (รูปที่ 3)
- การส่งออกข้าวหดตัวที่ **-31.4%YOY** โดยหดตัวในตลาดสำคัญ ได้แก่ เบนิน แอฟริกาใต้ และจีน เนื่องจากมีข้าวในปริมาณมากในตลาดโลก รวมถึงการแข็งค่าของเงินบาทซึ่งทำให้ความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของข้าวไทยลดลง

รูปที่ 1 : สินค้าสำคัญที่ทำให้การส่งออกรวมหดตัวในเดือน พ.ย. 2019

แหล่งที่มาของการหดตัว (Contribution) ของมูลค่าการส่งออกเดือน พ.ย. 2019

หน่วย : percentage point

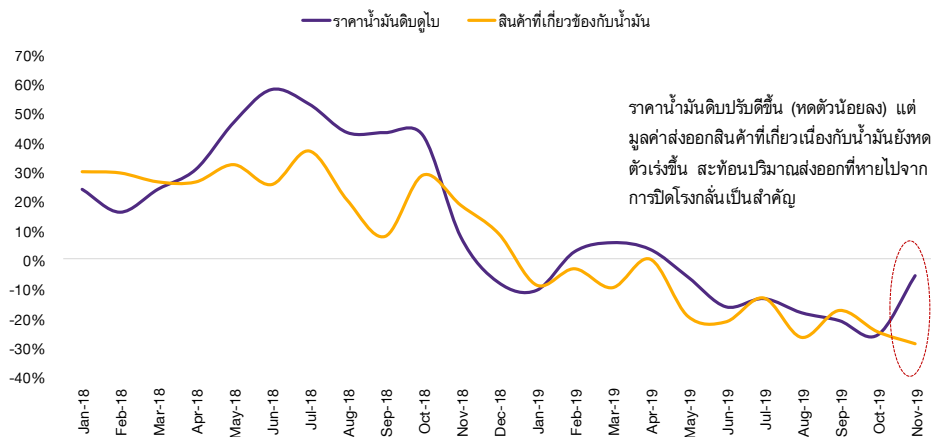

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC โดยข้อมูลของ MOC

รูปที่ 2 : แม้ราคาน้ำมันดิบจะปรับตัวขึ้นในเดือน พ.ย. (หดตัวน้อยลง) แต่มูลค่าส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันยังคงหดตัวเพิ่มขึ้น สะท้อนว่าปริมาณส่งออกสินค้าดังกล่าวลดลง โดยส่วนหนึ่งเกิดจากการปิดซ่อมโรงกลั่นน้ำมันขนาดใหญ่

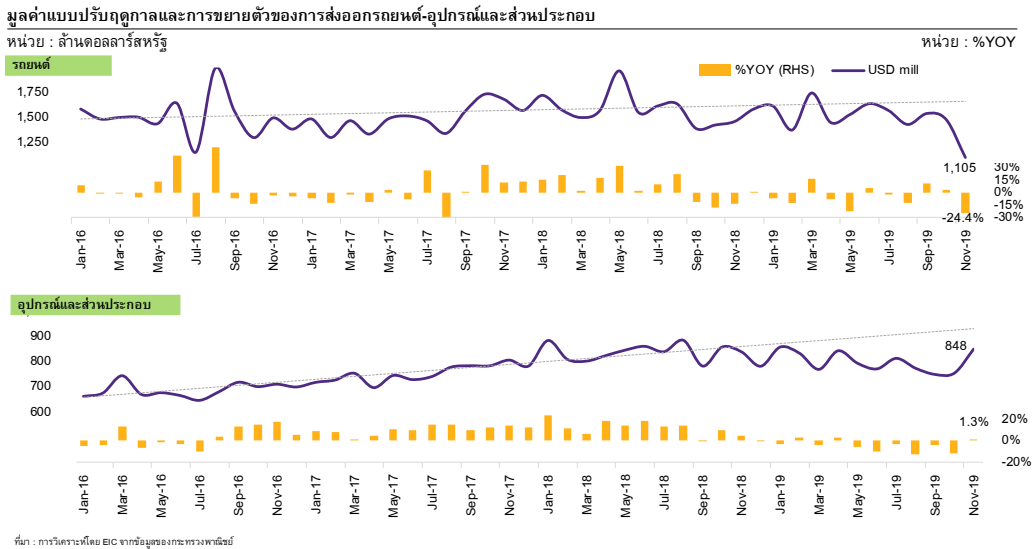
อัตราเติบโตของสินค้าส่งออกที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันและราคาน้ำมันดิบดูไบ

หน่วย : %YOY

*สินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันประกอบไปด้วย น้ำมันสำเร็จรูป, เม็ดพลาสติก และเคมีภัณฑ์

รูปที่ 3 : การส่งออกรถยนต์และส่วนประกอบยังไม่ฟื้นตัวนับตั้งแต่เดือน ก.ย. 2018 เป็นต้นมา สะท้อนจากระดับมูลค่าส่งออกที่ยังอยู่ต่ำกว่าเส้นแนวโน้ม (trend)

ด้านการส่งออกรายตลาด พบว่ามีการหดตัวในทุกตลาดสำคัญ ยกเว้น ตลาดจีนที่พลิกกลับมาขยายตัวได้

- การส่งออกไปสหรัฐฯ หดตัวที่ -2.6%YOY จากเหล็กและผลิตภัณฑ์, แผงวงจรไฟฟ้า และรถยนต์และส่วนประกอบเป็นสำคัญ
- การส่งออกไปอาเซียน 5 หดตัว -11.1%YOY สินค้าสำคัญที่หดตัว เช่น น้ำมันสำเร็จรูป, คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์, รถยนต์และส่วนประกอบ, เครื่องจักรกล และเม็ดพลาสติก
- การส่งออก CLMV หดตัวที่ -9.3%YOY สินค้าสำคัญที่หดตัว เช่น น้ำมันสำเร็จรูป, ผลไม้สด-แช่แข็งและแห้ง และเคมีภัณฑ์
- การส่งออกไปญี่ปุ่นพลิกกลับมาหดตัวที่ -10.9%YOY หลังขยายตัวติดต่อกันในสองเดือนก่อนหน้า โดยสินค้าส่งออกสำคัญที่หดตัวคือ โทรศัพท์และอุปกรณ์, เม็ดพลาสติก, รถยนต์และส่วนประกอบ, โทรศัพท์และส่วนประกอบ และเครื่องจักรกล
- อย่างไรก็ดี การส่งออกไปจีนกลับมาขยายตัวที่ 2.3%YOY โดยสินค้าสำคัญที่ขยายตัวคือรถยนต์และส่วนประกอบ, ผลไม้สดแช่แข็งและแห้ง, รวมถึงคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ และแผงวงจรไฟฟ้า

ด้านมูลค่าการนำเข้ายังหดตัวต่อเนื่องที่ -13.8%YOY นำโดยมูลค่านำเข้าสินค้าเชื้อเพลิงที่หดตัวสูงถึง -47.9%YOY เนื่องจากราคาน้ำมันดิบโลกที่ทรงตัวในระดับต่ำ และการปิดซ่อมบำรุงโรงกลั่น ทำให้มีการนำเข้าเชื้อเพลิงลดลง ขณะที่การนำเข้าสินค้าวัตถุดิบยังหดตัวต่อเนื่องที่ -6.1%YOY ด้านสินค้าทุน (ไม่รวมสินค้าทุนพิเศษประเภท เครื่องบิน, เรือ และรถไฟ) ยังหดตัวต่อเนื่องที่ -8.3%YOY ด้านสินค้าบริโภคพลิกกลับมาขยายตัวที่ 3.0%YOY ทำให้ดุลการค้าเดือน พ.ย. 2019 เกินดุลที่ 0.55 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

Implication

อื้อซีปรับลดประมาณการมูลค่าการส่งออกปี 2019 ที่ -3.3% จากเดิมที่ -2.5%¹ ขณะที่ปี 2020 ยังคงคาดการณ์ขยายตัวที่ 0.2%

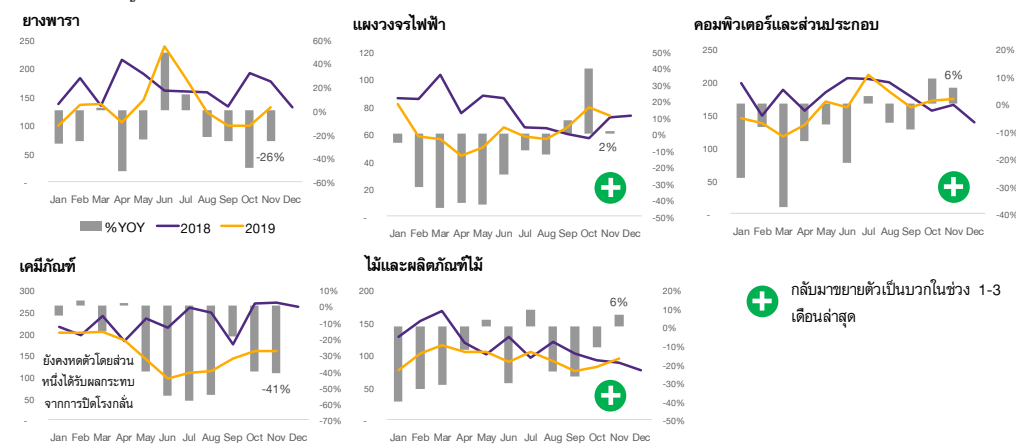
อื้อซีปรับลดคาดการณ์ส่งออกทั้งปี 2019 เป็น -3.3% จากเดิมคาดที่ -2.5% โดยจากข้อมูลล่าสุดในเดือน พ.ย. 2019 ที่การส่งออกหดตัวมากกว่าคาด จากการหดตัวในระดับสูงของสินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันตามการปิดซ่อมโรงกลั่นช่วงปลายปี² ทำให้เป็นสาเหตุสำคัญของการปรับลดคาดการณ์ส่งออกปี 2019 อย่างไรก็ดี เมื่อโรงกลั่นสามารถกลับมาผลิตอีกครั้ง (ปกติโรงกลั่นจะใช้เวลาในการปิดซ่อมบำรุงแบบมีกำหนดการไว้แล้ว : scheduled shutdown ประมาณ 2 เดือนเป็นอย่างมาก) ก็จะทำให้การส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันกลับมาขยายตัวอีกครั้ง นอกจากนี้ ยังปรับลดคาดการณ์ของการนำเข้าสินค้าของปี 2019 เหลือ -5.3% จากเดิมคาดที่ -3.4% เนื่องจากการนำเข้าสินค้าเชื้อเพลิงลดลงมากกว่าคาด

ในระยะต่อไป อื้อซีคาดการณ์ส่งออกจะมีทิศทางทรงตัว (stabilize) โดยอาจปรับดีขึ้นได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยแม้ว่าการส่งออกเดือนล่าสุดจะหดตัวแรงขึ้น แต่มาจากปัจจัยชั่วคราวคือการปิดซ่อมโรงกลั่นเป็นสำคัญ โดยหากพิจารณาสินค้าส่งออกไปจีนที่อยู่ในห่วงโซ่การผลิตของจีนซึ่งได้รับผลกระทบเนื่องจากสงครามการค้า พบว่ามีบางสินค้าที่พลิกกลับมาขยายตัวได้ในช่วง 1-3 เดือนล่าสุด ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า, คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ และไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ (รูปที่ 4) และหากพิจารณาสัดส่วนของสินค้าส่งออกที่หดตัว ก็พบว่ามีสัดส่วนลดลงในช่วงหลัง สะท้อนว่าการกระจายของสินค้าส่งออกที่หดตัว (broad-based contraction) มีทิศทางลดลง นอกจากนี้ ดัชนี Manufacturing PMI ของประเทศคู่ค้าของไทยที่ให้น้ำหนักตามสัดส่วนสินค้าอุตสาหกรรมส่งออกไปยังประเทศนั้น ๆ (weighted PMI) ก็เริ่มมีทิศทางทรงตัวและปรับดีขึ้นเล็กน้อยในช่วงหลัง (รูปที่ 5) ด้วยเหตุนี้จากปัจจัยข้างต้น จึงทำให้คาดว่า การส่งออกไทยจะมีทิศทางค่อย ๆ ปรับดีขึ้นในระยะต่อไป

รูปที่ 4 : สินค้าส่งออกไปจีนที่ได้รับผลกระทบจากสงครามการค้าผ่านการเป็นหนึ่งห่วงโซ่อุปทานการผลิตของจีนที่โดนขึ้นภาษีนำเข้าโดยสหรัฐฯ บางรายการสามารถกลับมาขยายตัวได้ในช่วง 1-3 เดือนล่าสุด

สินค้าส่งออกไปจีนที่ได้รับผลกระทบจากสงครามการค้าผ่านการเป็นหนึ่งห่วงโซ่อุปทานการผลิตของจีนที่โดนขึ้นภาษีนำเข้าโดยสหรัฐฯ

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ, %YOY

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC โดยข้อมูลของ MOC

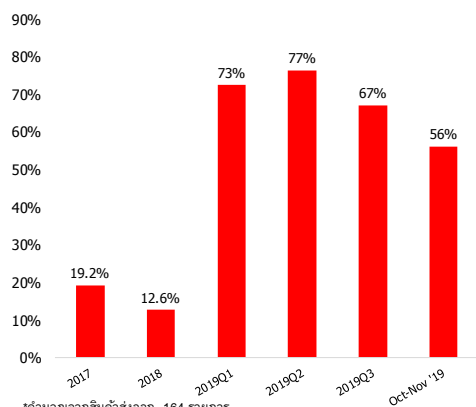
¹ มูลค่าส่งออกที่ไม่รวมมูลค่าการส่งกลับอาวุธเมื่อเดือน ก.พ. 2019

² จากข้อมูลของ SCBS และ Wood Mackenzie พบว่าในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2018 ไม่มีการปิดซ่อม โรงกลั่นน้ำมัน มีเพียงแค่วันเดียวในไตรมาส 2 ปี 2018 เท่านั้น ที่มีการปิดซ่อม โรงกลั่นน้ำมันของบางจาก

รูปที่ 5 : จากสัดส่วนสินค้าส่งออกของไทยที่หดตัวเริ่มลดลง และ Manufacturing PMI ของประเทศคู่ค้าที่ปรับตัวขึ้นในช่วงหลัง คาดว่าการส่งออกของไทยมีแนวโน้มทยอยฟื้นตัวอย่างช้า ๆ ในระยะข้างหน้า

สัดส่วนของกลุ่มสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกหดตัว (ไม่รวมทอง)

Unit: %

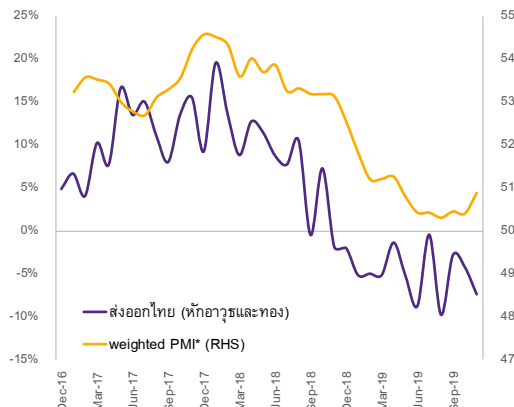

*คำนวณจากสินค้าส่งออก 164 รายการ
ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC โดยข้อมูลของ MOC

มูลค่าการส่งออกไทยและ PMI ภาคการผลิตของประเทศคู่ค้าหลัก

หน่วย: %YOY

หน่วย: ดัชนี

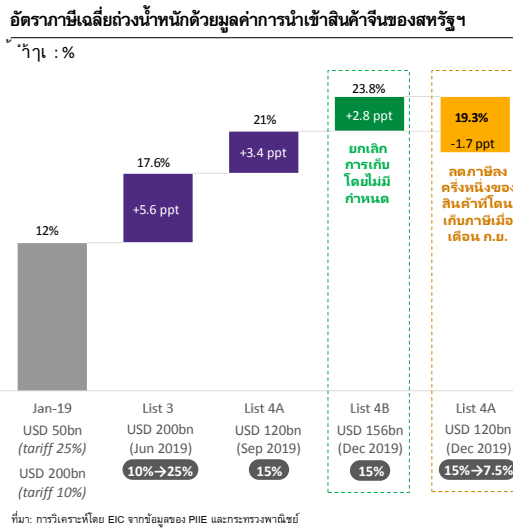

*PMI ภาคการผลิต - ตัวชี้วัดที่วัดสัดส่วนการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของไทยไปประเทศคู่ค้า

ในปี 2020 การส่งออกยังคงได้รับแรงกดดันจากหลายปัจจัย จึงทำให้ไอไอซีเคคาดการณ์การส่งออกมีแนวโน้มปรับตัวแบบค่อยเป็นค่อยไปซึ่งจะมีการขยายตัวเล็กน้อยที่ 0.2% โดยแม้ว่าจีนและสหรัฐฯ จะประสบความสำเร็จในการเจรจาระยะที่ 1 (phase 1) แต่ระดับภาษีที่แท้จริง (effective tax rate) ที่สหรัฐฯ เก็บบนสินค้านำเข้าจากจีนก็ยังอยู่ในระดับสูงประมาณ 19.3% (รูปที่ 6) จึงยังเป็น

ปัจจัยกดดันต่อเนื่องในระยะข้างหน้า นอกจากนี้ เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลักของไทย อาทิ จีน สหรัฐฯ ญี่ปุ่น อาเซียน-5 และ CLMV ก็มีแนวโน้มขยายตัวใกล้เคียงหรือชะลอลงในปี 2020 เทียบกับปี 2019 (คาดการณ์โดย IMF WEO เดือนตุลาคม 2019) จึงทำให้แนวโน้มการขยายตัวของ การส่งออกไทยในปีหน้ายังมีจำกัด และยังคงรวมถึงเงินบาทที่ยังมีแนวโน้มแข็งค่าต่อเนื่อง ก็จะส่งผลโดยตรงต่อรายได้ในรูปเงินบาทและความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออกไทย

รูปที่ 6 : แมจจีนและสหรัฐฯ จะสามารถตกลงเจรจา phase 1 ได้ แต่อัตรากำไรที่แท้จริง (effective tax rate) ที่เก็บบนสินค้านำเข้าจากจีนก็ยังคงอยู่ในระดับสูง

รูปที่ 7 : ตารางแสดงอัตราการจัดเก็บภาษีของสินค้าและรายประเทศ

มูลค่าการส่งออกรายสินค้า

หน่วย: %YOY, (สัดส่วนในปี 2018)

	2017	2018	Q1/19	Q2/19	Q3/19	Oct '19	Nov '19	11M19
รวม (หักอาวู)	9.9%	6.9%	-4.9%	-3.8%	-0.5%	-4.5%	-7.4%	-3.6%
รวม (หักอาวูและทองคำ)	11.0%	7.7%	-5.1%	-5.3%	-4.5%	-4.2%	-7.4%	-5.1%
รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (14.9%)	2.7%	7.0%	-0.9%	-7.9%	-3.8%	-2.0%	-15.6%	-5.0%
เครื่องใช้ไฟฟ้า (9.6%)	6.3%	3.6%	0.1%	-1.2%	0.7%	0.5%	-3.4%	-0.4%
เคมีภัณฑ์และพลาสติก (9.4%)	14.3%	18.6%	-6.1%	-12.6%	-12.4%	-16.1%	-17.6%	-11.6%
เกษตรกรรม (9.2%)	17.8%	1.1%	-0.8%	-4.3%	-6.0%	-15.3%	-14.2%	-5.8%
เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ (7.8%)	10.4%	6.8%	-15.0%	-9.5%	-9.7%	2.7%	-0.1%	-9.1%
อุตสาหกรรมการเกษตร (7.1%)	-0.8%	7.0%	-0.8%	-1.4%	2.7%	9.5%	10.8%	2.0%
ผลิตภัณฑ์ยาง (4.4%)	55.9%	7.5%	7.6%	-4.2%	1.0%	3.4%	2.1%	1.6%
เครื่องจักร (3.2%)	8.9%	8.3%	-13.1%	-12.1%	-8.1%	-11.7%	-14.2%	-11.4%
สิ่งทอ (4.4%)	3.9%	6.6%	-1.8%	-5.1%	-2.7%	-0.8%	-5.8%	-3.2%
แผงวงจรไฟฟ้า (3.3%)	7.1%	0.8%	-11.3%	-14.3%	-8.4%	5.5%	-2.4%	-9.1%

มูลค่าการส่งออกรายตลาด

หน่วย: %YOY, (สัดส่วนในปี 2018)

	2017	2018	Q1/19	Q2/19	Q3/19	Oct '19	Nov '19	11M19
รวม (หักอาวู)	9.9%	6.9%	-4.9%	-3.8%	-0.5%	-4.5%	-7.4%	-3.6%
รวม (หักอาวูและทองคำ)	11.0%	7.7%	-5.1%	-5.3%	-4.5%	-4.2%	-7.4%	-5.1%
อาเซียน 5 (15.5%)	6.1%	13.6%	-7.8%	-8.7%	-12.1%	-8.9%	-11.1%	-9.7%
จีน (12.0%)	24.0%	2.7%	-10.3%	-9.0%	2.8%	-4.2%	2.3%	-4.7%
CLMV (11.6%)	12.9%	16.7%	0.0%	-2.0%	-16.2%	-9.9%	-9.3%	-7.1%
สหรัฐฯ (11.1%)	8.5%	5.5%	3.5%	3.3%	7.7%	4.8%	-2.6%	4.1%
ญี่ปุ่น (9.9%)	7.7%	13.0%	-1.4%	-2.3%	2.9%	0.5%	-10.9%	-1.3%
EU15 (9.0%)	8.1%	5.1%	-6.8%	-7.3%	-5.6%	-8.8%	-8.2%	-6.8%
ฮ่องกง (5.0%)	7.2%	1.8%	-13.6%	-5.1%	-5.4%	-3.4%	2.6%	-6.8%
ออสเตรเลีย (4.3%)	1.9%	2.6%	-10.2%	-9.5%	14.0%	-8.7%	-24.5%	-4.7%
ตะวันออกกลาง (3.4%)	-1.8%	-5.1%	-7.3%	-8.3%	2.4%	3.7%	5.9%	-2.9%
อินเดีย (3.0%)	25.6%	17.8%	1.3%	4.3%	-8.1%	-17.2%	-14.1%	-3.2%

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC โดยข้อมูลของ MOC

โดย : ดร. กำพล อดิเรกสมบัติ (kampon.adireksombat@scb.co.th)
 หัวหน้าฝ่ายวิจัยด้านเศรษฐกิจและตลาดเงิน
 พันนดร อรุณีนิรมาน (panundorn.aruneeniramarn@scb.co.th)
 นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส
 จิรายุ โพรทราท (jirayu.photirat@scb.co.th)
 นักวิเคราะห์
 Economic Intelligence Center (EIC)
 ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
 EIC Online: www.scbeic.com

Disclaimer: The information contained in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, neither we nor any of our respective affiliates, employees or representatives make any representation or warranty, express or implied, as to the accuracy or completeness of any of the information contained in this report, and we and our respective affiliates, employees or representatives expressly disclaim any and all liability relating to or resulting from the use of this report or such information by the recipient or other persons in whatever manner. Any opinions presented herein represent our subjective views and our current estimates and judgments based on various assumptions that may be subject to change without notice, and may not prove to be correct. This report is for the recipient's information only. It does not represent or constitute any advice, offer, recommendation, or solicitation by us and should not be relied upon as such. We, or any of our associates, may also have an interest in the companies mentioned herein.